

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8CdoR/7/2024
Identifikačné číslo spisu:	1120216859
Dátum vydania rozhodnutia:	30.10.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1120216859.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: N. H., nar. XX.O. XXXX a D. H., nar. XX.Z.V. XXXX, obe bytom u matky, obe zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vázovova 7/A, Bratislava, deti rodičov: matka - S.. M. Š., nar. XX.S. XXXX, G. I. W. XX/B, V., S. V., matka právne zastúpená: DOBIAŠOVÁ |law firm, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 18, Bratislava, a otec - O. H., nar. XX.O. XXXX, bytom Z. X, G., otec právne zastúpený JUDr. Jozef Dobrovič, LL.M., advokát, so sídlom Záhradnícka 27, Bratislava, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, v konaní o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 5. marca 2024, č.k. 11CoP/113/2023-1893, takto,

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava I, zo dňa 05. septembra 2022, č.k. 2P/79/2020-1694 v spojení s opravným uznesením zo dňa 05. septembra 2022, č.k. 2P/79/2020-1705 (ďalej len „súd prvej inštancie“) v napadnutých výrokoch II., IV., V., VI., VII. Súčasne rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

2. Súd prvej inštancie výrokom I. zveril mal. N. a mal. D. do osobnej starostlivosti matky, výrokom II. určil, že obaja rodičia budú zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok. Tieto výroky neboli predmetom odvolacieho konania a ani dovolacieho konania.

3. Výrokom III. upravil styk otca s deťmi tak, že otec O. H., nar. XX. O. XXXX, je oprávnený stýkať sa s maloletými každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od piatku 15.00 h do nedele 18.00 h tak, že si otec maloleté prevezme v školskom zariadení, ktoré navštevujú a následne maloleté odovzdá matke v mieste jej bydliska, resp. ak deti nebudú v školskom zariadení, bude si ich otec preberať a odovzdávať v mieste bydliska matky, s výnimkou nasledovných prípadov, kedy je otec oprávnený stýkať sa s

maloletými nasledovne:

každý párny rok počas jarných prázdnin od piatka 16.00 h pred jarnými prázdninami do nedele nasledujúceho týždňa do 16.00 h,

každý párny rok počas Vianočných sviatkov v čase od 26. decembra od 9.00 h do 27. decembra do 16.00 h,

každý nepárny kalendárny rok počas zimných prázdnin v čase od 30. decembra od 16.00 h do 6. januára 16.00 h,

každý nepárny kalendárny rok počas Veľkonočných sviatkov v čase od piatka pred Veľkonočnými sviatkami od 16.00 h do utorka po Veľkonočnom pondelku 16.00 h,

každý rok počas letných prázdnin v čase od 1. júla 10.00 h do 14. júla 16.00 h, od 1. augusta 16.00 h do 14. augusta 16.00 h, kedy si maloleté prevezme v mieste bydliska matky a maloleté aj odovzdá v mi bydliska matky. Matka je povinná maloleté na styk pripraviť.

4. Výrokom IV. otcovi uložil prispievať na výživu maloletej N. mesačne sumou vo výške 300 eur od 26.11.2020 tak, že už zročné výživné za obdobie od 26.11.2020 do konca mesiaca september 2022 vo výške 3.870 eur je povinný poukázať matke maloletých do dvoch mesiacov od doručenia rozsudku a výživné za ďalšie nasledujúce obdobie počnúc mesiacom október 2022 je povinný poukazovať matke maloletých vždy do 15. dňa mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje.

5. Výrokom V. otcovi uložil od 26.11.2020 prispievať na výživu maloletej D. mesačne sumou vo výške 230 eur tak, že už zročné výživné za obdobie od 26.11.2020 do konca mesiaca september 2022 vo výške 2.498,33 eur je povinný poukázať matke maloletých do dvoch mesiacov od doručenia rozsudku a výživné za ďalšie nasledujúce obdobie počnúc mesiacom október 2022 je povinný poukazovať matke maloletých vždy do 15. dňa mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje.

6. Výrokom VI. návrhy otca a matky vo zvyšku zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol výrokom VII. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

7. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 24, § 25 ods. 2, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2 a 5, § 63 ods. 3, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 a § 77 ods. 1 zákona o rodine, ako aj § 44 CMP, keď dospel k záveru, že medzi rodičmi nedošlo k dohode o spôsobe starostlivosti maloleté deti.

8. Medzi účastníkmi nedošlo k dohode o úprave styku s maloletými, a preto súd rozhodoval podľa § 25 ods. 2 zákona o rodine aj o tejto otázke. Otec navrhoval styk neupraviť s tým, že sa na realizácii styku vie dohodnúť. Matka navrhovala, aby bol styk upravený tak, že otec bude oprávnený stýkať sa s maloletými každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od piatku 15.00 h do nedele 18.00 h. Súd tomuto návrhu vo výroku III. vyhovel, pretože ho považoval za veľmi minimalistický variant styku maloletých s otcom, ktorý na jednej strane rešpektuje možnosti otca z hľadiska práce, no na druhej strane, a to aspoň v minimálnom rozsahu zohľadňuje právo maloletých na zachovanie citových väzieb medzi maloletými a otcom a tiež na rodičovskú výchovu a starostlivosť aj zo strany otca, nielen zo strany matky. Nie je totiž len otcovým právom sa na výchove svojich všetkých detí podieľať, ale je to aj jeho rodičovská povinnosť a zodpovednosť. Oproti pôvodnému návrhu matky súd zohľadnil skorší začiatok styku už od 15.00 h, kedy budú deti prevzaté v školskom zariadení, resp. v prípade, že v škole nebudú, tak v bydlisku matky, čo umožní otcovi realizovať styk už v rámci piatkového popoludnia, ktorý umožňuje rozmanité trávenie voľného času. Súd nemohol akceptovať návrh otca, aby styk upravený nebol, lebo takto to žiadal len otec, pričom ale § 25 ods. 2, veta za bodkočiarkou zákona o rodine pre neupravenie styku predpokladá žiadosť oboch rodičov o neupravenie styku. Takúto spoločnú žiadosť rodičia neformulovali. Súd pripúšťa, že za určitých výnimočných okolností môže byť dôvodné styk neupraviť aj bez spoločnej žiadosti, ale o taký výnimočný prípad nejde. Neupravenie styku nemá slúžiť na svojvoľný výber času, kedy bude rodič s maloletým dieťaťom čas tráviť, pretože by sa mohlo stať, že napokon z neupraveného styku nebude styk žiaden, čo nie je a nemôže byť v záujme maloletého dieťaťa. Nie je to otec, ktorý má právo voliť čas a spôsob, kedy bude tráviť čas s deťmi, ale sú to maloleté, ktoré majú právo rozvíjať svoj vzťah s otcom a je namieste, aby pociťovali aj reálnu prítomnosť života otca vo svojom živote a to aj v situácii, kedy majú maloleté ako sestry rôzny vek (osobitne to súd zdôrazňuje

najmä pre výhradu otca, že maloleté majú rôzny vek a záujmy a nemôže sa s nimi stýkať spoločne). Súd teda zamietol návrh matky vo zvyšku (nenavrhovala upraviť preberanie počas neprítomnosti maloletých v škole) a tiež v časti návrhu otca na neupravenie styku. Vzhľadom na to, že súd rozhodol, že maloleté budú v osobnej starostlivosti matky, rozhodoval súčasne tiež podľa § 24 ods. 1 druhá veta zákona o rodine o tom ako bude otec prispievať na výživu maloletých. Bolo preukázané, že zo vzťahu účastníkov pochádzajú dve maloleté deti, mal. N. a mal. D., aktuálne vo veku 13 a 7 rokov, ktoré nie sú zaopatrené, navštevujú základnú školu, nie sú schopné samé sa živiť a preto majú obaja rodičia voči obom maloletým vyživovaciu povinnosť podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine. Vykonaným dokazovaním zistil celkovo odôvodnené potreby mal. N. na sumu 701, 16 eur mesačne a u mal. D. vo výške 540,21 mesačne. Celkové príjmové možnosti otca súd ustálil po zaokrúhlení na sumu 1900 Eur mesačne netto. Súd ustálil opodstatnené výdavky otca na 483,33 € mesačne. Tieto špecifikoval v bode 62. Vzhľadom na uvedené sa javilo súdu ako dôvodné upraviť podľa § 65 ods. 1 vyživovaciu povinnosť otca voči mal. N. v sume 300 Eur, čo predstavuje cca. 15% čistého príjmu otca, resp. voči mal. D. v sume 230 Eur, čo predstavuje 12,1% čistého príjmu otca. Takto určená suma podľa súdu dostatočne kopíruje životnú úroveň otca. Súd musel zohľadniť, že otec sa odmieta podieľať na starostlivosti o maloleté vo väčšej miere než sú prakticky dva dni raz za dva týždne. Na druhej strane súčasne odmietol prispievať na výživu podľa požiadaviek matky.

9. Súd prvej inštancie zamietol návrh v tej časti ktorá sa týkala návrhu matky podľa § 63 ods. 3 zákona o rodine, aby bolo otcovi uložená povinnosť tvoriť úspory na účet zriadený matkou, a to 50 Eur mesačne na mal. N. a 30 Eur mesačne na mal. D.. Súd nemal za preukázané splnenie predpokladu, že by uvedené v kontexte aktuálnych majetkových pomerov otca bolo možné považovať za opodstatnený výdavok. Súd sa rozhodol viac akcentovať spotrebný charakter výživného, ktoré primárne slúži na uspokojovanie aktuálnych potrieb maloletých.

10. Odvolací súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého rozsudku dospel k záveru, že nemožno súhlasiť s názorom odvolateľov, že odôvodnenie napadnutého rozsudku je nepreskúmateľné vzhľadom na nedostatok dôvodov, nakoľko obsahuje základné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. Súd v odôvodnení rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú otázku, každý argument účastníka, ale musí reagovať na tie, ktoré majú pre konanie podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov konania uvádzanými účastníkmi. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každý jednu poznámku, či pripomienku účastníka, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty (porovnaj napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/2004, III.ÚS 209/2004, II.ÚS 200/2009 a podobne). Súd prvej inštancie sa v odôvodnení preskúmaného rozsudku vypořiadal so všetkou relevantnou argumentáciou účastníkov, ktorú vzniesli v priebehu prvoinštančného konania, dokazovanie vykonal v celom potrebnom rozsahu, jeho výsledky správne vyhodnotil a dospel k správny skutkový záverom, pričom vec i správne právne posúdil. Vyhodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie je v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania aj so zásadami formálnej logiky, pričom pri hodnotení dôkazov nemožno súdu vyčítať žiadne pochybenia, preto ani nemožno polemizovať s jeho skutkovými závermi, ktoré majú oporu vo vykonanom dokazovaní. V zmysle ustanovenia § 75 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávnených detí, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávnených detí, a jednak na strane povinného v tomto prípade otca. Na strane oprávnených detí je potrebné skúmať ich skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby detí pritom nezahŕňajú iba najzákladnejšie potreby, za ktoré sa považuje stravovanie, bývanie, obliekanie sa, ale aj širšie potreby, zdravotné, kultúrne, súvisiace s dochádzkou do školy, prípravou na budúce povolanie, strávenie voľného času, pričom tieto závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopnosti živiť sa sám, schopnosti starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné nepravidelné výdavky, napr. rôzne školské výlety, prípadne dovolenky a podobne. Na strane povinného rodiča sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti, majetkové pomery, počet vyživovaných osôb.

Prihliadne sa najmä na jeho schopnosti, faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, t. j. na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinného rodiča podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že rodič sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takomto prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku. Rozsudok súdu prvej inštancie preto z dôvodu vecnej správnosti podľa § 387 ods.1 CSP potvrdil.

11. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal otec v zastúpení advokátom včas dovolanie z dôvodu podľa § 420, písm. f) CSP, s tým, že súd nesprávnym procesným postupom mu ako strane znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Dovolateľ vo vzťahu k výroku III. rozhodnutia, a teda k úprave styku s maloletými, má za to, že súd prvej inštancie neprihliadal na povahu jeho práce osobného vodiča, ktorého miestom výkonu práce je Banská Bystrica, a z tohto dôvodu je pre neho, z časových, dôvodov nemožné takto upravený styk dodržiavať, čo vzhľadom na vek maloletých rozhodne nie je v ich prospech ak zažívajú zo strany otca ustavičné sklamanie z jeho neprítomnosti, pričom táto pramení výlučne v úprave v zmysle autoritatívneho rozhodnutia súdu. Návrh dovolateľa bol styk neupraviť a ponechať ho na dohode rodičov. Takto rigidná úprava styku nie je jeho garanciou, jediné čo garantuje je to, že dovolateľ ako otec má v danom čase právo využiť svoje právo styku s maloletými deťmi. Odôvodnenie prvostupňového súdu k úprave styku spočívajúce v tom, že „neupravenie styku nemá slúžiť na svojvoľný výber času, kedy bude rodič s maloletým dieťaťom čas tráviť, pretože by sa mohlo stať, že napokon z neupraveného styku nebude styk žiaden, čo nie je a nemôže byť v záujme maloletého dieťaťa.“ v danom prípade neobstojí, a to už i vzhľadom na vek maloletých, ktoré sú vo veku kedy samé vedia vyhodnotiť kedy chcú alebo nechcú stráviť čas so svojim otcom. Zároveň nemožno opomenúť skutočnosť, že dovolateľ sa o svoje dcéry vždy zaujímal, a to i napriek tomu, že v súčasnosti je vo vzťahu, z ktorého pochádza ďalšia dcéra dovolateľa.

13. Ďalej namietal, že pri ustálení príjmu dovolateľa súd postupoval výrazne precíznejšie, ako u matky až dospel k záveru, že priemerný čistý mesačný príjem dovolateľa je vo výške cca 1.900,-Eur. Dovolateľ pri dokladovaní svojho príjmu ako i majetkových pomerov súdu žiaden zo svojich príjmov a ani iného majetkového substrátu nezatajil, napriek tomu súd spochybnil, že dovolateľ vzhľadom na výrazný pokles jeho príjmu od augusta 2021, nemal záujem o zabezpečenie si lepšie platenej práce. Považujeme takéto konštatovanie súdu za absurdné, a to vzhľadom na skutočnosť, že údajný nadštandardný príjem dovolateľa bol počas mimoriadnej situácie počas pandémie, pričom takýto príjem pred pandemiou nemal, a teda po jej skončení sa jeho príjem upravil na štandardnú výšku, a teda z tohto dôvodu nemožno akceptovať takéto konštatovanie súdu. Výživné ustanovené prvostupňovým súdom v celkovej výške 530,-Eur mesačne úplne diskriminuje tretie maloleté dieťa dovolateľa, na ktoré súd takmer vôbec neprihliadal. Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 05.septembra 2022 navrhol, aby výživné bolo určené s ohľadom na aktuálnu príjmovú situáciu dovolateľa na mal. N. vo výške 170,-Eur a na mal. D. vo výške 130,-Eur. S návrhom kolízneho opatrovníka sa súd prvej inštancie žiadnym spôsobom vo svojom odôvodnení nevysporiadal a nevysvetlil z akého dôvodu tento návrh nevzal do úvahy.

14. Tvrdil, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v bodoch 17., 18., 19. sa javí ako tautologické bez výpovednej hodnoty, v ktorých odvolací súd bez akéhokoľvek prínosu súdu vyššej inštancie repetitívne uvádza závery súdu prvého stupňa. Z tohto dôvodu máme za to, že odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia žiadnym spôsobom nevysporiadal s prezentovanými odvolacími tvrdeniami dovolateľa. Takáto absencia respektíve opomenutie vysporiadania sa s argumentáciou dovolateľa v odvolaní, ktorá je bez ďalšieho vysvetlenia zo strany odvolacieho súdu označená za nepodstatnú, je v zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu sp. zn.: 6Cdo/81/2022 zo dňa 28.09.2023 možné považovať za tak závažný nedostatok rozhodnutia (a zásah do procesných práv strany sporu), ktorého intenzita zakladá (až porušenie práva) na spravodlivý súdny proces. Podľa Uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn.. 6Cdo/81/2020 zo dňa 28.09.2023: „Možnosť praktického prevzatia argumentácie súdu prvej inštancie odvolacím súdom, nezbavuje odvolací súd povinnosti hoc aj len veľmi

stručne a úmerne okolnostiam konkrétneho prípadu reagovať na argumentáciu z odvolania (prínavnemenšom tak, že sa poukáže na tie odvolacie námietky, ktoré sú iba opakovaním už súdom prvej inštanvie neprijatej argumentácie, ku ktorej však takýto súd zaujal adresné stanovisko, na ktorom ani súd rozhodujúci o odvolaní nevidí dôvod nič meniť alebo aspoň zrozumiteľne vysvetlí, prečo táto bola bez právneho významu a v prípade iných námietok odvolací súd ozrejní, prečo spôsob nazerania na posudzovaný problém neboli spôsobilé ovplyvniť)“. Ďalej poukazoval na to, že podľa Nálezu Ústavného súdu SR sp. zn.: I. ÚS 242/07 zo dňa 03.07.2008: „Interpretácia zmlúv ako prejavu autonómnej normotvorby účastníkov súkromno-právnych vzťahov je zásadne úlohou všeobecných súdov, to však len potiaľ, pokiaľ všeobecné súdy nerozhodujú v extrémnom rozpore s obsahom súdneho spisu alebo v rozpore s princípom spravodlivosti, či arbitrárne. Tento postup by potom bolo možné označiť za svojvoľu, ktorou sa porušuje ústavné právo na zákonný a spravodlivý proces “.

15. Dovolateľ navrhoval, aby najvyšší súd zrušil Rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 11CoP/113/2023 zo dňa 05.03.2024 a aj Rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 2P/79/2020-1694 zo dňa 05.09.2022 (vedený od 01.júna 2023 Mestským súdom Bratislava II pod sp. zn. B1-2P/79/2020) a vrátil vec súdu prvej inštanvie na ďalšie konania žiadal priznať dovolateľovi náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

16. Matka vo vyjadrení zo dňa 20. mája 2024 v zastúpení advokátkou k dovolaniu otca navrhovala, aby dovolací súd dovolanie otca odmietol, alternatívne zamietol. Uviedla, že tvrdenie otca ohľadne styku s maloletými deťmi nie je pravdivé a je zavádzajúce. Otec približne od januára 2024 si maloletú D. preberá vždy pravidelne v súdom určenom čase a spravidla aj malol. N., ktorá sa však s otcom stýka v Bratislave aj nad rámec súdnej úpravy styku aj počas týždňa. Maloleté deti určite netrpia žiadnym sklamaním, že by sa súdom určený styk nerealizoval a netrpia ani sklamaním z neprítomnosti otca. Má za to, že otec maloletých sa účelovo odvoláva na svoje zamestnanie s výkonom práce v Banskej Bystrici, keďže v čase podania návrhu mal podľa pracovnej zmluvy miesto výkonu práce v Bratislave a až po návrhu matky na striedavú starostlivosť o maloleté deti, si dodatkom k pracovnej zmluve otec dohodol so svojim zamestnávateľom zmenu miesta výkonu práce na Banskú Bystricu. Taktiež má otec maloletých manželku, ktorá v prípade jeho neprítomnosti môže zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti. Namietala, že neupravený styk navrhovaný otcom nie je v záujme maloletých detí, čo vyplýva aj z obsahu spisu, kedy otec si svojvoľne určoval čas styku kedy bude s maloletými tráviť čas, čoho dôkazom bolo aj to, že sa s maloletými deťmi počas prvoinštančného konania de facto nestýkal resp. v minimálnom rozsahu. Otec sa o maloleté deti intenzívne prestal zaujímať približne od konca roku 2023, keďže matka v odvolacom konaní namietala otcov nezáujem o deti. Keďže otec odmietol návrh matky na striedavú starostlivosť a počas týždňa vôbec neparticipuje na žiadnej výchove detí máme za to, že je spravodlivé a v záujme maloletých detí, aby otec ak má skutočný záujem sa s deťmi stretávať, si aspoň lx za dva týždne dokázal naplánovať pracovný čas tak, aby si deti prevzal v škole už o 15,00 hod a strávil s nimi celé poobedie (a nie len prespatie v jeho domácnosti). Matka nikdy žiadnym spôsobom nebránila maloletej N. aby sa s otcom stretávala aj nad rámec súdom určeného času.

17. Ďalej uviedla, že zamestnávateľom otca je Slovenská pošta a.s. ako to vplýva aj z otcom predloženej Pracovnej zmluvy zo dňa 28.8.2019 a pracovný pomer má uzatvorený v zmysle Zákonníka práce a nie zákona o štátnej službe, a s ohľadom na preukázané pohyby na účtoch otca bol preukázaný príjem otca za obdobie od 3/2020 do 12/2020 vo výške 3.400 eur/mesačne. Súčasne otec zamlčal vo svojom dovolaní, že mal ďalší príjem z predaja bytu, ktorý zdedil počas konania po svojej zomrelej matke.

18. Záverom tvrdila, že dovolací dôvod podľa § 420, písm. f) CSP nie je daný. Prípustnosť dovolania odvodil z § 420 písm. f) CSP porušením práva na spravodlivý proces, ktoré oprel o nedostatky v procese dokazovania pred súdom prvej inštanvie. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv

na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03 a IV. ÚS 252/04).

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že odporca dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), strana sporu bola zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), dovolanie podľa § 447, písm. f) CSP odmietol. Dovolací súd stručne uvádza dôvod svojho rozhodnutia (§ 451 ods.3 CSP) .

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

20. Podľa § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok „CSP“ dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

21. Dovolateľ namietal vo vzťahu k výroku III. rozhodnutia, a teda k úprave styku s maloletými, že súd prvej inštancie neprihliadal na povahu jeho práce osobného vodiča, ktorého miestom výkonu práce je Banská Bystrica, a z tohto dôvodu je pre neho, z časových, dôvodov nemožné takto upravený styk dodržiavať, čo vzhľadom na vek maloletých rozhodne nie je v ich prospech ak zažívajú zo strany otca ustavičné sklamanie z jeho neprítomnosti, pričom táto pramení výlučne v úprave v zmysle autoritatívneho rozhodnutia súdu. Návrh dovolateľa bol styk neupraviť a ponechať ho na dohode rodičov. Matka naopak vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, tvrdenie otca ohľadne styku s maloletými deťmi nie je pravdivé a je zavádzajúce. Otec približne od januára 2024 si maloletú D. preberá vždy pravidelne v súdom určenom čase a spravidla aj mal. N., ktorá sa však s otcom stýka v Bratislave aj nad rámec súdnej úpravy styku aj počas týždňa. Maloleté deti určite netrpia žiadnym sklamaním, že by sa súdom určený styk nerealizoval a netrpia ani sklamaním z neprítomnosti otca. Dovolací súd poukazuje na to, že ide o individuálne skutkové okolnosti prípadu, ktoré boli už súdom prvej inštancie vyhodnotené tak, že „Súd nemohol akceptovať návrh otca, aby styk upravený nebol, lebo takto to žiadal len otec, pričom ale § 25 ods. 2, veta za bodkočiarkou zákona o rodine pre neupravenie styku predpokladá žiadosť oboch rodičov o neupravenie styku. Takúto spoločnú žiadosť rodičia neformulovali. Súd pripúšťa, že za určitých výnimočných okolností môže byť dôvodné styk neupraviť aj bez spoločnej žiadosti, ale o taký výnimočný prípad nejde. Neupravenie styku nemá slúžiť na svojvoľný výber času, kedy bude rodič s maloletým dieťaťom čas tráviť, pretože by sa mohlo stať, že napokon z neupraveného styku nebude styk žiaden, čo nie je a nemôže byť v záujme maloletého dieťaťa“. Vykonaná úvaha a prijatý záver súdom prvej inštancie považuje dovolací súd za riadne odôvodnené, pri ktorých nezistil vadu v zmysle § 420, písm. f) CSP. Dovolací súd poukazuje na to, že súdom upravený styk stanovuje i podľa dikcie súdneho rozhodnutia oprávnením otca a neexistuje prekážka realizovať ho i v širšom rozsahu, keďže matka styku mal. detí s otcom nebráni. Pokiaľ ide o výšku výživného, ide o skutkové okolnosti zistené dokazovaním. Pri ich vyhodnotení dovolací súdny nezistil zjavné vybočenie z logickej úvahy súdu prvej inštancie, ktorú možno hodnotiť na hornej hranici zisteného skutočného stavu. Na takto určenú výšku výživného je potrebné prihliadať i v kontexte, že súd prvej inštancie zamietol návrh matky na tvorbu úspor to 50 Eur mesačne na mal. N. a 30 Eur mesačne na mal. D.. Pokiaľ ide o námietku tautologického odôvodnenia odvolacieho súdu, dovolací súd poukazuje na to, že ak skutkový stav a vyvedené právne závery súdu prvej inštancie sú správne tak, odvolací súd v zásade môže po jeho preskúmaní konštatovať len jeho vecnú správnosť na ktorú odkáže.

22. Najvyšší soud konstatuje, že dovolací důvod podle § 420 písm. f) CSP nebyl naplněn.

23. Dovolací soud rozhodnutí o nároku na náhradu trov konání o dovolání neodůvodňuje (§ 451 ods. 3 věta druhá CSP).

24. Toto rozhodnutí přijal senát Nejvyššího soudu Slovenské republiky poměrem hlasů 3 : 0.

Poučení:

Proti tomuto uznesení není přípustný opravný prostředek.